

## บทคัดย่อ

เรื่อง : การวางแผนการผลิตเพื่อให้มีการใช้ปัจจัยการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพ  
ของเกษตรกรตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่  
ปีการผลิต 2539/2540

ผู้วิจัย : นางสาวนภาพร ชูวัฒนกุล

ชื่อปริญญา : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์เกษตร)

สาขาวิชาเอก : เศรษฐศาสตร์เกษตร

ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : .....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทรพศิริ)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ปัญหาที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย คือความยากจน  
ของครอบครัวเกษตรกร รายได้ของเกษตรกรอยู่ในระดับต่ำ

วัตถุประสงค์หลักในการศึกษาครั้งนี้ ก็เพื่อวิเคราะห์แผนการผลิตเพื่อหาแนวทางเพิ่ม  
รายได้ให้กับเกษตรกร โดยนำเอาทรัพยากรการผลิตที่มีอยู่อย่างจำกัดมาจัดสรรให้เหมาะสมที่สุด  
เพื่อให้เกษตรกรได้รายได้สุทธิสูงสุด

การศึกษานี้ใช้วิธีลิเนียร์โปรแกรมมิ่งหาคำตอบ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์  
ข้อมูลที่ใช้ได้จากการสำรวจเกษตรกรในตำบลแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่  
เป็นสถานที่ศึกษา โดยมีแบบจำลอง 3 แบบจำลองด้วยกัน คือ แบบจำลองที่ 1 เกษตรกรที่มี  
ฟาร์มขนาดเล็ก พื้นที่ถือครองของตนเองน้อยกว่า 5 ไร่ แบบจำลองที่ 2 เกษตรกรที่มีฟาร์ม  
ขนาดกลาง พื้นที่ถือครองของตนเอง 5-10 ไร่ และแบบจำลองที่ 3 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาด  
ใหญ่ พื้นที่ถือครองของตนเองครองมากกว่า 10 ไร่

ผลจากการวิเคราะห์ให้คำตอบว่า แต่ละแบบจำลองให้รายได้สุทธิสูงกว่าแบบฟาร์ม  
จริงทั้งสิ้น

แบบจำลองที่ 1 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดเล็ก ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผน  
การผลิตที่เหมาะสมคือฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลูกข้าวเหนียว 7.3 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลูกกระเทียม  
3.03 ไร่ และฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลูกคะน้า 5.64 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ  
27,719.8 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 7,497.18 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 27.05

แบบจำลองที่ 2 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดกลาง ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผนการผลิตที่เหมาะสมคือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลุกข้าวเหนียว 3.97 ไร่ ปลุกข้าวเจ้า 6.99 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลุกกระเทียม 3.23 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลุกถั่วฝักยาว 5.64 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ 52,927.46 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 22,776.75 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 43.03

แบบจำลองที่ 3 เกษตรกรที่มีฟาร์มขนาดใหญ่ ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่า แผนการผลิตที่เหมาะสมคือ ฤดูกาลผลิตที่ 1 ปลุกข้าวเหนียว 4.11 ไร่ ปลุกข้าวเจ้า 10.19 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 2 ปลุกกระเทียม 4.47 ไร่ ฤดูกาลผลิตที่ 3 ปลุกถั่วฝักยาว 6.04 ไร่ ทำให้เกษตรกรมีรายได้สุทธิเท่ากับ 77,973.98 บาท เพิ่มขึ้นจากเดิม 4,150 บาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.33

การศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า มีช่องทางเป็นไปได้ในแง่เศรษฐศาสตร์สำหรับเกษตรกรในการเพิ่มรายได้ โดยการปรับปรุงแผนการผลิต ภายใต้ข้อจำกัดของทรัพยากรการผลิตและเงื่อนไขอื่น ๆ ที่เกษตรกรเผชิญอยู่